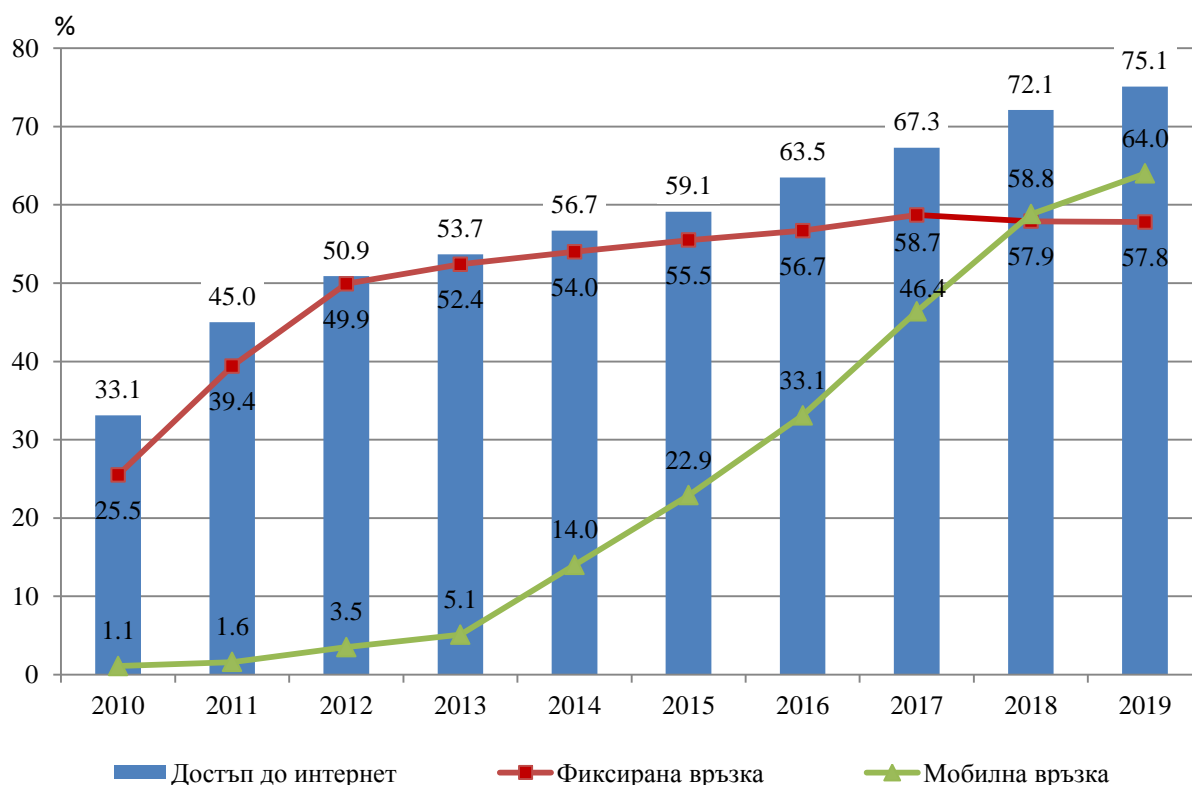

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ДОМАКИНСТВОТА И ОТ ЛИЦАТА ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Резултатите от проведеното през 2019 г. изследване за използването на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в домакинствата и от лицата показват, че 75.1% от домакинствата в България имат достъп до интернет в домовете си, като за десетгодишен период е отбелязан ръст от 42.0 процентни пункта. За достъп до интернет домакинствата използват мобилна връзка чрез мрежата на мобилните телефонни оператори (64.0%) и фиксирана кабелна връзка - 57.8%.

Фиг. 1. Относителен дял на домакинствата с достъп до интернет по видове връзки

През 2019 г. с най-висок относителен дял на домакинства с достъп до интернет е Югозападният район (77.8%), а с най-нисък е Северозападният район - 70.8%.

Домакинствата с деца използват по-активно глобалната мрежа, като 90.5% от тях имат достъп до интернет при 70.0% за домакинствата без деца (табл. 1).

През 2019 г. 24.8% от домакинствата нямат достъп до интернет в домовете си. Половината от тях (50.3%) смятат, че нямат нужда от него (не е полезен, интересен и др.), 41.9% посочват като основна причина липсата на знания и умения за работа с интернет, а според 24.3% разходите за достъп са твърде високи.

1. Относителен дял на домакинствата с достъп до интернет по статистически райони и видове домакинства през 2019 година

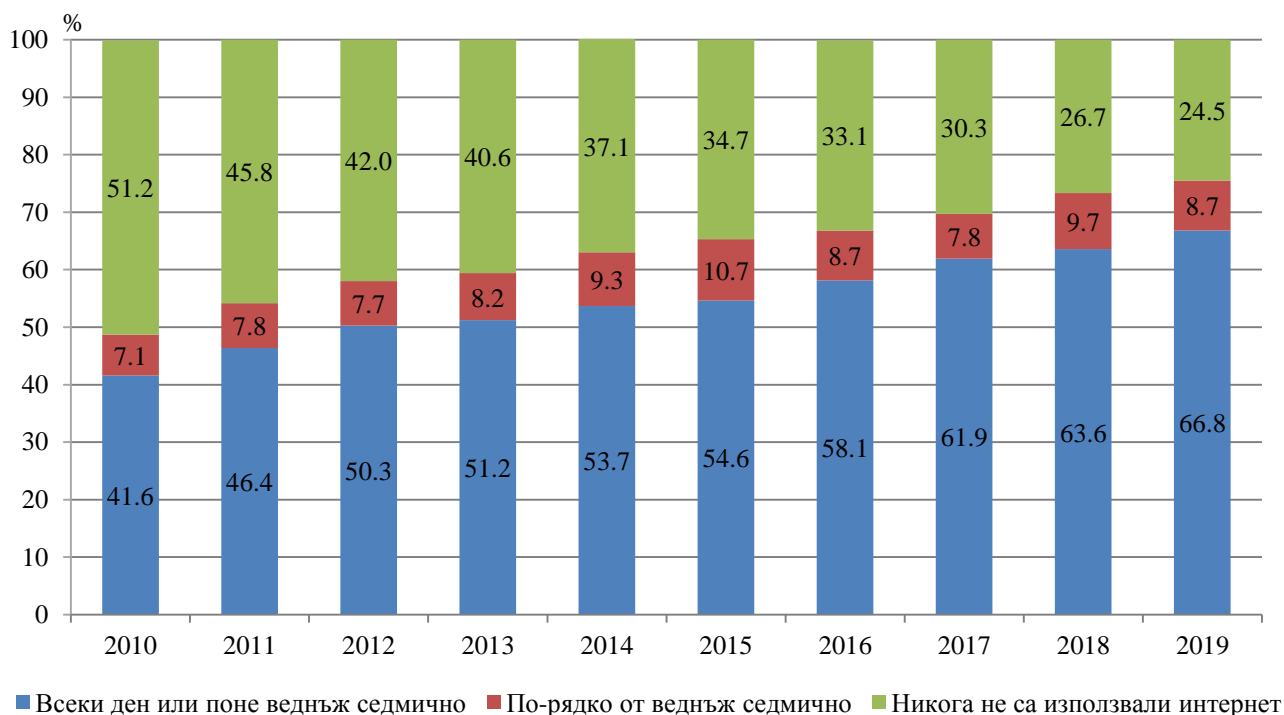
Статистически райони	(Проценти)		
	Общо	Домакинства с деца	Домакинства без деца
Общо	75.1	90.5	70.0
Северозападен	70.8	89.2	65.9
Северен централен	73.2	95.2	66.4
Североизточен	74.0	87.8	69.2
Югоизточен	74.7	89.8	69.8
Югозападен	77.8	93.6	72.8
Южен централен	75.3	86.3	71.2

Използване на интернет

През 2019 г. 66.8% от лицата на възраст между 16 и 74 навършени години използват интернет всеки ден или поне веднъж седмично на работа, вкъщи или на друго място, а 53.9% се възползват от ресурсите на глобалната мрежа по няколко пъти на ден. Най-активни потребители на интернет са лицата с висше образование (91.7%), както и младите хора на възраст между 16 и 24 години - 90.3%.

През 2019 г. една четвърт от лицата (24.5%) никога не са използвали интернет, като за десетгодишен период относителният им дял е намалял повече от два пъти.

Фиг. 2. Структура на лицата по честота на използване на интернет

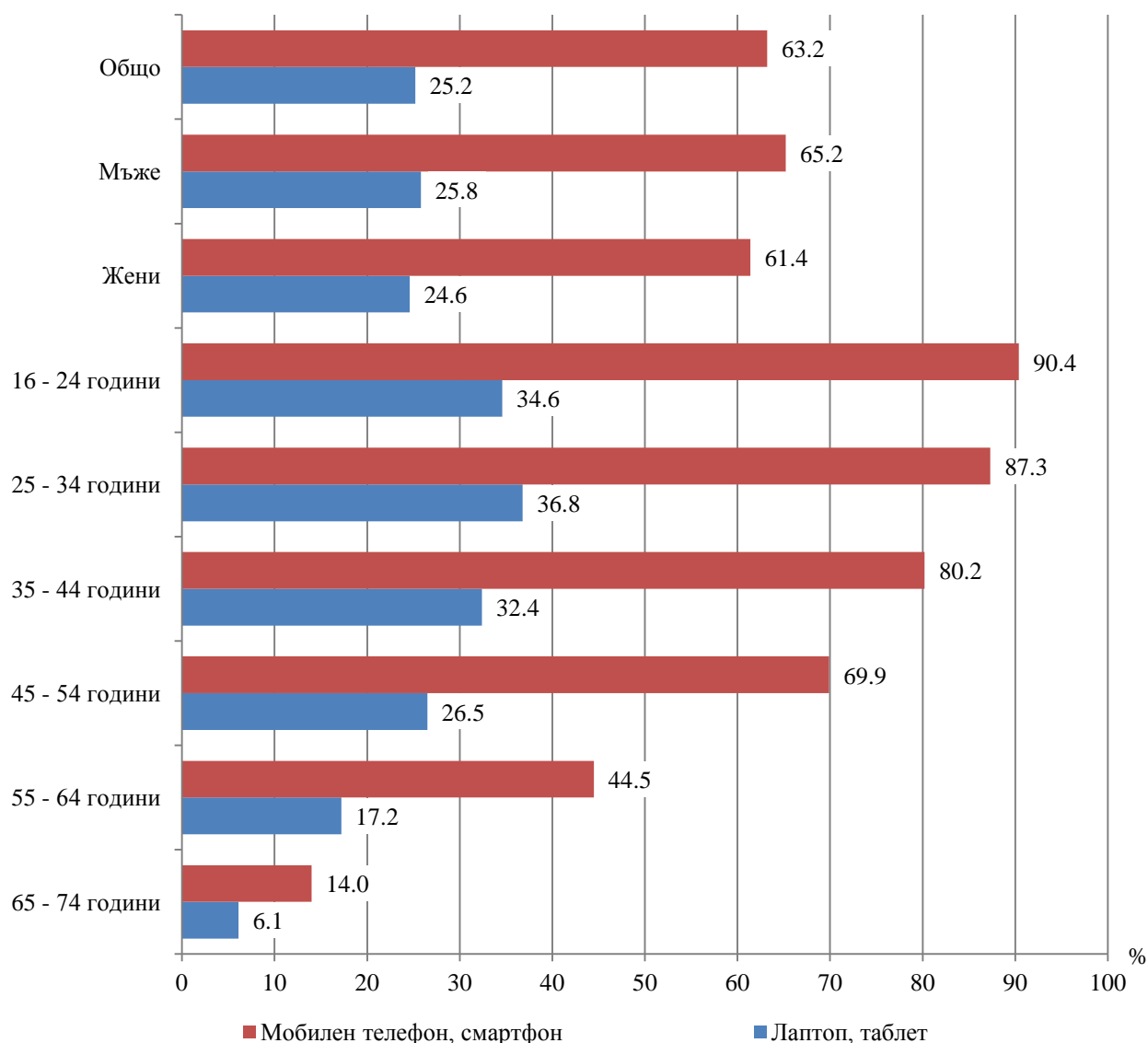

www.nsi.bg

Най-предпочитаното устройство за достъп до интернет **извън дома или работното място** е мобилният телефон (вкл. смартфон), който се използва от 63.2% от лицата.

Фиг. 3. Относителен дял на лицата, които са използвали мобилни устройства за достъп до интернет извън дома или работното място, по видове устройства през 2019 година

Потребителите най-често използват глобалната мрежа с цел комуникация, като 57.5% посочват, че извършват телефонни или видеоразговори по интернет (чрез приложения като Viber, WhatsApp, Skype, Facetime, Messenger), а 52.9% участват в социални мрежи (Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat и др.). Най-малко използват интернет за участие в онлайн консултации, анкети или гласувания по обществени или политически въпроси - 3.5%.

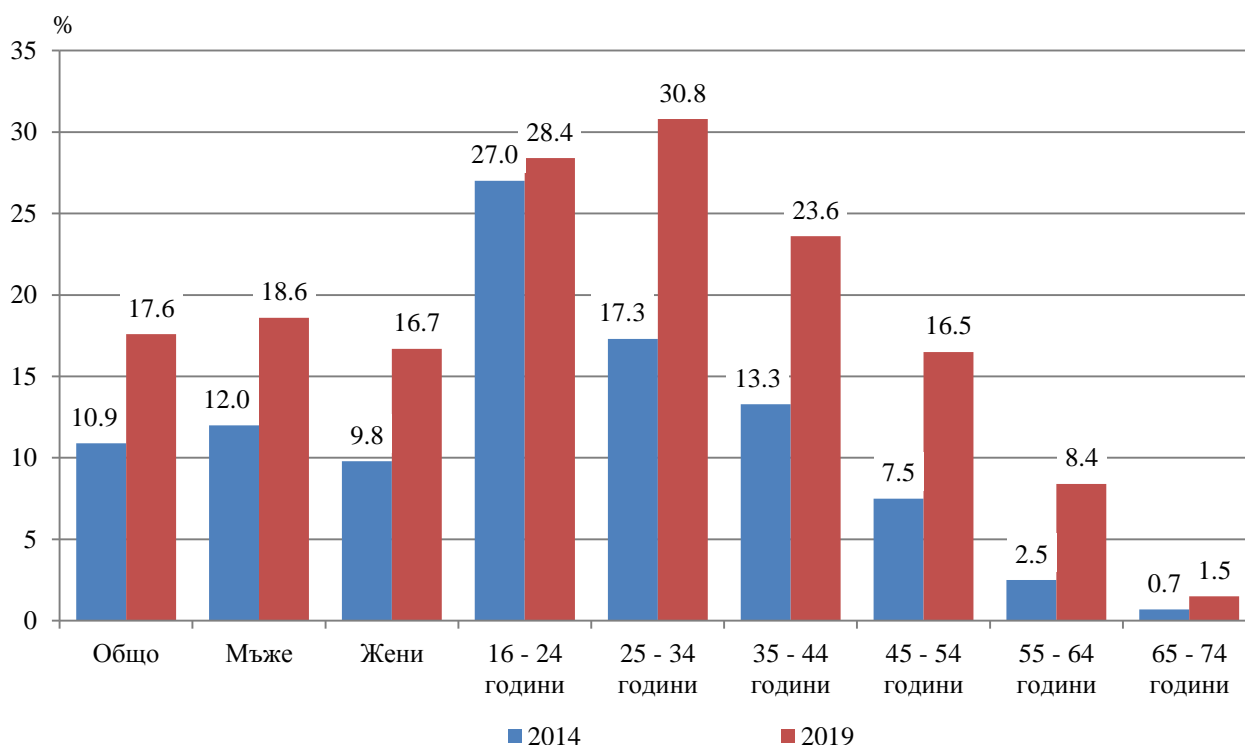
Мъжете слушат музика онлайн повече от жените, съответно 31.9 и 27.6%, докато жените са по-активни в търсенето на информация, свързана със здравето - 37.8% при 22.7% за мъжете.

www.nsi.bg

Относителният дял на лицата, които използват складово пространство в интернет за съхранение на документи, снимки, музика, видео или други файлове, е 17.6%, като потребители на облачни услуги са 18.6% от мъжете и 16.7% от жените. В сравнение с 2014 г. най-голям ръст в използването на този вид услуга се наблюдава при лицата на възраст от 25 до 34 години - 13.5 процентни пункта.

Фиг. 4. Относителен дял на лицата, които са използвали облачни услуги, по пол и възраст

Взаимодействие с публични институции

През последните 12 месеца 25.4% от лицата са използвали глобалната мрежа за взаимодействие с органите на държавната и местната власт като:

- 19.8% са получавали информация от уебсайт или приложение на публична институция;
- 12.5% са изтегляли официални документи, формуляри, декларации, отчети и др.;
- 10.2% са подавали онлайн попълнени формуляри, декларации или отчети.

При използването на предлаганите онлайн услуги от публични институции жените са по-активни от мъжете - съответно 26.4 и 24.5%.

Електронна търговия

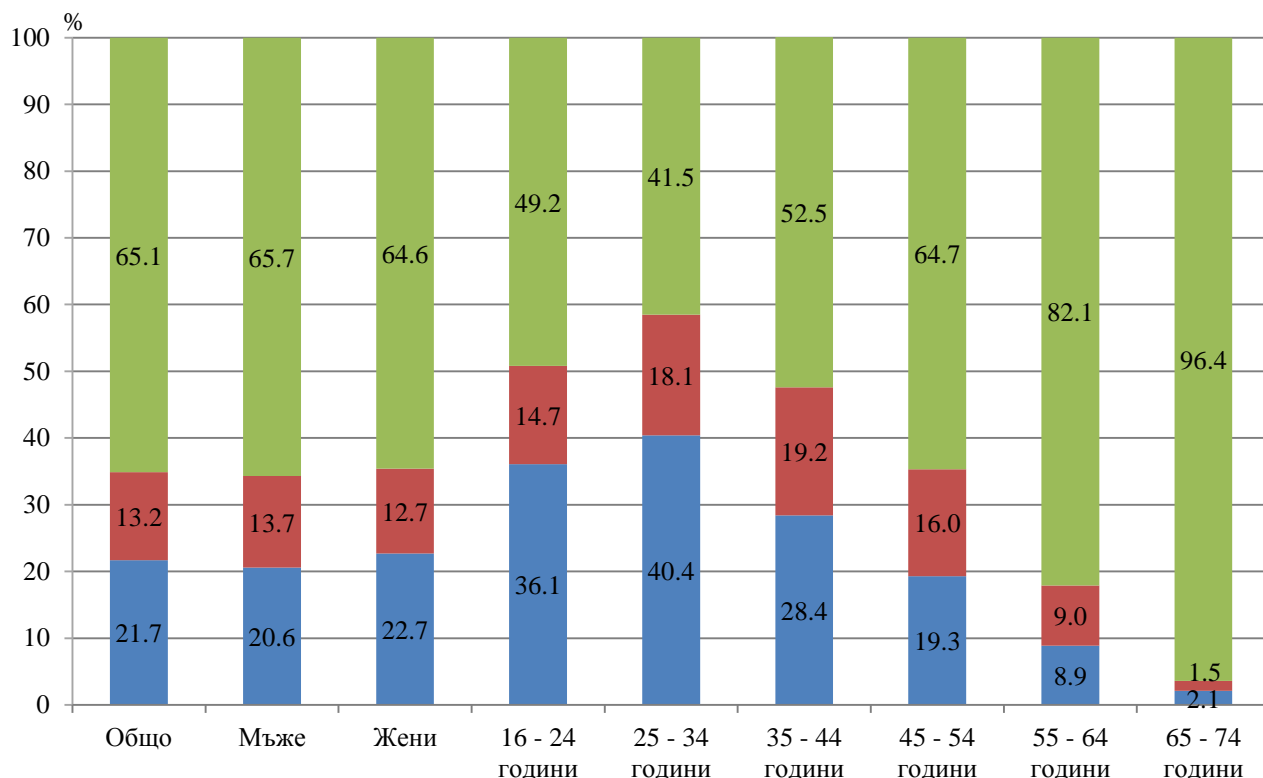
Делът на лицата, които през последните 12 месеца са пазарували онлайн за лични цели, е 21.7%. Най-активни при купуването на стоки и услуги онлайн са хората във

www.nsi.bg

възрастовата група 25 - 34 години с относителен дял 40.4%, докато само 2.1% от населението на възраст 65 - 74 години прави поръчки по интернет. Жените пазаруват онлайн повече от мъжете - съответно 22.7 и 20.6%.

Фиг. 5. Структура на лицата, които са купували стоки и услуги за лични цели по интернет, по пол и възраст през 2019 година

■ През последните дванадесет месеца ■ Преди повече от дванадесет месеца ■ Никога не са пазарували онлайн

Пазарувалите по интернет са купували основно:

- дрехи и спортни стоки - 76.4%;
- стоки за дома - 35.3%;
- хотелски резервации и туристически пакети - 20.7%;
- храни, напитки и стоки за ежедневна употреба - 16.9%.

Повечето от онлайн потребителите през последните 12 месеца са купували стоки и услуги от търговци от България (88.1%), но немалко са пазарували и от търговци от други държави-членки на ЕС (41.8%) или от други държави - 19.1%.

Основните причини, поради които лицата не пазаруват онлайн са: предпочитание към пазаруването на място, лоялност към магазините или просто навик (31.4%); липса на знания и умения (5.4%); опасения относно връщането на стоките и възможностите за рекламация - 4.3%.

Интернет сигурност

Масовото навлизане на цифровите технологии в ежедневието ни и непрекъснатата свързаност с интернет ни изправят пред предизвикателства, отнасящи се до сигурността в

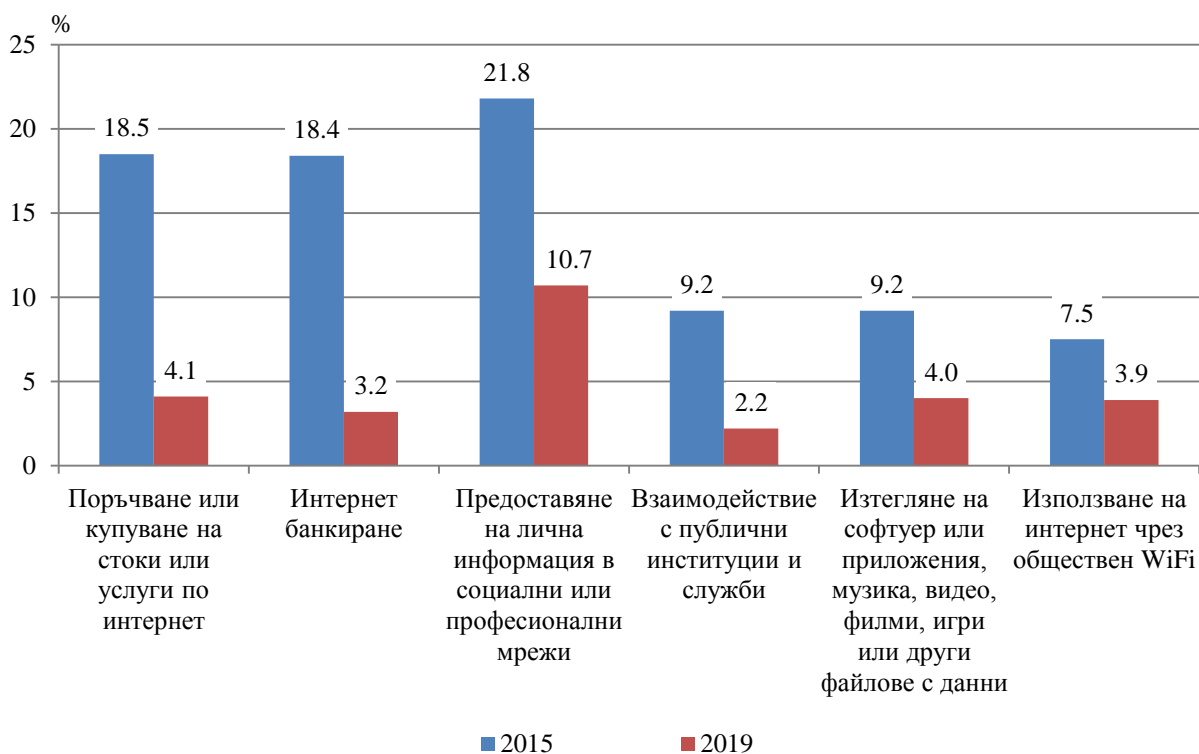
www.nsi.bg

интернет. Резултатите от изследването показват, че от лицата, които са използвали интернет през последните 12 месеца:

- 11.3% са получавали съобщения с измамно съдържание (т.нар. фишинг);
- 5.6% са претърпели загуба на документи, снимки и други данни поради вирус или друго заразяване (напр. червей или троянски кон);
- 3.1% са били пренасочвани към фалшиви уебсайтове с цел кражба на лична информация (т.нар. фарминг);
- 2.0% са имали проблеми с достъп на децата от домакинството до неподходящи уебсайтове.

Притеснения, свързани със сигурността в интернет, основно са пречили или ограничавали лицата при предоставянето на лична информация в социални или професионални мрежи (10.7%), като в сравнение с 2015 г. относителният им дял е намалял два пъти.

Фиг. 6. Относителен дял на лицата, които са се ограничавали при използването на интернет поради притеснения, свързани със сигурността, по видове дейности

Всяко четвърто лице (26.2%) прави резервни копия на своите файлове (документи, снимки и др.) на външен носител или в складово пространство в интернет с цел предотвратяване на евентуална загуба на информация.

Методологични бележки

Изследването за използване на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в домакинствата и от лицата е част от Европейската статистическа програма и се провежда ежегодно в България от 2004 г. съгласно Регламент (ЕС) № 808/2004 на Европейската

www.nsi.bg

комисия. Основната му цел е получаване на надеждни сравними данни, които да отразяват разпространението и използването на ИКТ на национално и европейско ниво.

Обект на изследването са домакинствата и лицата в домакинствата. Единица на наблюдение са **всички обикновени домакинства и лицата в тях на възраст от 16 до 74 навършени години**. През 2019 г. са анкетирани 4 220 домакинства, избрани на случаен принцип, и 9 164 лица в тези домакинства на възраст от 16 до 74 години. Методът на анкетиране е персонално интервю, проведено от анкетатор, служител на НСИ. Анкетната карта съдържа няколко модула, които събират информация за наличие и използване на интернет от домакинствата и лицата, електронно правителство, електронна търговия, сигурност в интернет, цифрови умения и др., както и въпроси, свързани със социално-демографските характеристики на домакинствата и лицата.

Фиксираната кабелна връзка включва DSL, ADSL, VDSL, LAN, кабелен модем CATV, оптичен кабел, сателит, обществен Wi-Fi и други.

Под **мобилна връзка** се разбира интернет връзка чрез мобилната телефонна мрежа (3G или 4G), чрез използване на SIM карта или флашка за мобилен интернет, мобилен телефон или смартфон като точка за достъп.

Смартфонът представлява мобилен телефон, който разполага с операционна система и чрез който е възможен достъп до интернет.

Повече информация и данни от изследванията за използването на информационни и комуникационни технологии в домакинствата и от лицата, както и анкетна карта за изследването през 2019 г., могат да бъдат намерени на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg/bg/node/2722>) и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=240).